

Turgut Tokgöz

İEİS
Genel Sekreteri

İEİS olarak klinik araştırmaların Türkiye'de yapılmasını ve sayıca artmasını destekliyoruz. Klinik araştırmaları, klinik çalışmayı yapacak merkezlerin bilgi birikiminin, araştırmacıların donanımının ve araştırma kabiliyetinin artması, ilaç firmalarının bu konuda daha fazla deneyim kazanması açısından son derece faydalı buluyoruz.

2017 yılında Türkiye'de 412 klinik araştırma yapılmıştır. Oysa Türkiye gerek hastane gerekse sağlık personeli açısından çok daha fazlasını gerçekleştirebilecek kapasiteye sahiptir. Ülkemizde klinik çalışmaların artması için araştırmacılara, çalışmaya ait ödeneklerden daha fazla pay ayrılması, döner sermaye kesintilerinin azaltılması gibi bu alanı destekleyici mekanizmaların kurulması önem taşımaktadır. Bunun yanında uluslararası desteklerden yararlanılması, klinik araştırmada ve etik kurulda yer almanın performans, akademik atama ve yükseltme kriterlerine eklenmesi, etik kurulların işleyiş açısından standartizasyonlarının sağlanması da klinik araştırma sayısını artıracaktır.

Bir diğer önemli konu ise tıp, diş hekimliği ve eczacılık fakülteleri ile hemşirelik yüksekokullarının lisans ve lisansüstü müfredatına klinik araştırma süreçleriyle ilgili derslerin eklenmesidir.

Bunların yanında, imal biyoteknolojik ürünlerin geliştirilmesinde ihtiyaç duyulan klinik çalışmalarda, çalışmanın referans ayağındaki referans ürün bedelleri ile standart tetkik ve tahlil bedellerinin SGK veya devlet tarafından oluşturulacak bir fon tarafından ödenmesinin sağlanması doğru bir yaklaşım olacaktır.

Ar-Ge'ye ayrılan pay her geçen yıl artıyor

Türk ilaç endüstrisinin küresel çapta etkiye sahip olabilmesi için Ar-Ge'nin ve bu kapsamda biyoteknolojinin kilit rolde olduğunun farkındayız. Firmalarımız Ar-Ge faaliyetlerine ayırdıkları payı her geçen yıl artırıyor ve birçok farklı alanda inovatif çalışmalar gerçekleştirerek yeniliğe yatırım yapıyorlar.

Endüstrimizde 2010 yılında 4 olan akredite Ar-Ge merkezi sayısı bugün itibarıyla 29'a ulaşmış durumda. İlaçta Ar-Ge harcaması ise 2010 yılında 92 milyon lira iken 2016 yılında %138 artışla 219 milyon liraya ulaştı. Endüstrimizde mevcut moleküller üzerinden geliştirilen ve tedaviye farklı seçenekler sunan başta kombine ürünler olmak üzere katma değerli eşdeğer ilaç geliştirilmesi çalışmaları yapılıyor.

Bu alanda yapılan inovatif faaliyetleri şöyle örnekleyebiliriz: Mevcut bir ürünün farklı doz veya formunun geliştirilmesi, kontrollü salınım sistemleri, kombine ürünler, hasta uyuncunu kolaylaştıran ambalaj sistemleri.

Bunun yanında bilindiği üzere tüm dünyada kapsamında bitkisel ve kimyasal kaynaklı ilaç üretimi, yerini hızla biyoteknolojik ilaçlara bırakıyor. Firmalarımız bu alana yoğun şekilde yatırım yapıyorlar. Ar-Ge faaliyetlerini de biyoteknolojik ilaç geliştirme alanında yoğunlaştırmış durumdadır. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde bu alanda önemli gelişmeler yaşanacağına inanıyoruz.

Yeni bir molekül keşfi için nitelikli işgücünün yetiştirilmesi önem arz ediyor

Ülkemizin sağlık atılımının önemli adımlarından birisi olan milli ilaç geliştirilmesi hedefini de son derece anlamlı buluyoruz. Yeni bir molekül keşfi uzun yıllara dayanan ve büyük bütçeler gerektiren bir süreç. Bu alandaki kaynak, know-how birikiminin sağlanması ve nitelikli işgücünün yetiştirilmesi önem taşıyor. Devletimizin, üniversitemizin ve ilaç firmalarının yoğun çaba ve iş birliğiyle bunu gerçekleştireceğimize inanıyoruz.

Üniversite-sanayi iş birliğinin dünyada Ar-Ge'nin tetikleyicisi olduğunu biliyoruz. Başarılı ülke örneklerine bakıldığında katma değerlerin birçoğunun üniversite-sanayi iş birliği ile ortaya çıktığı görülmektedir.

Üniversitemizin sanayiye vereceği en büyük destek nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi. Özellikle biyoteknolojide ciddi bir iş gücü açığı bulunuyor. Bunun yanında üniversitemizde üretilen bilgi ve teknoloji, sanayimiz için son derece değerli. Üniversitelerde yeşeren yeni bilimsel fikirlerin firmalarla iş birliği içinde ticarileştirilmesi büyük önem taşıyor. Bu noktada da teknoloji transfer ofisleri üniversitelerle sanayi arasında köprü görevi görüyor.

İEİS olarak üniversite-sanayi iş birliğini destekliyoruz

Pek çok ilaç firmamızın üniversiteleriyle iş birlikleri mevcut. İEİS olarak biz de bu alanda çalışmalar yürütüyoruz. Ankara, Gazi, Hacettepe, İstanbul ve Marmara Üniversiteleri ile Ar-Ge ve insan kaynağı alanlarında iş birliği protokollerimiz bulunuyor. Teknoloji transfer ofisleriyle daha etkin bir ilişki ve iş birliği için bir araya geliyoruz. Bu alanın gelişiminde, kamunun üniversite-sanayi iş birliklerini teşvik eden mekanizmalar kurgulanması da büyük önem taşıyor.